

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De Fontibus Doctrinae moralis. II. De praecipuis
ejusdem Fundamentis. III. De Peccatis. IV. De Legibus. V. De summario
dilectionis Praecepto. VI. De primo decalogi Praecepto. VII. De secundi
decalogi Praecepto

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput V. Abominabilis malitiae exhibetur notio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53562](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53562)

CAPUT V.

Abominabilis Malitiæ exhibetur notio.

Quantum, qui ex infirmitate peccant, quam nimis diligunt, & cujus sanitatem a Deo postulant, sunt venia digni; tantumdem superbi & inverecundi peccatores sunt detestandi, qui sola malitia peccant, & Deo quasi prævalere volunt. Hi sunt, ut cum sacris Litteris loquamur, qui bibunt iniquitatem sicut aquam, qui os suum posuerunt in cælum, & dixerunt: Quis nosse dominus est? contra quos ait David: *Quid gloriaris in malitia, qui potens es in iniquitate (Psalm. 51.)?*

Peccata malitiæ committuntur, cum confidens homo hinc Dei legem, quæ actionem quam prohibet, inde actionis injustitiam, penamque æternam, qua est punienda, illam voluntarie committit, Deum formaliter contemnens quem actione illa offendit. Magna est voluntatis inordinatio, si creaturam præ Creatore diligitur.

rum emendatione parum, aut nihil anguntur; in confessionali magis alios, quam se ipsos accusant; potius sua bene facta, quam male acta in eadem pharisaice enarrant, ac tandem quo minus se peccatores credunt, eo magis peccatores evadunt, eo abominabiliore Deo, quo sibi iustiores. Isti profecto tam facile ad veritatis agnitionem non pertingent, nisi a prudente Confessario excitati, ac mente humiliati cum Psalte regio quæ die ad Deum suspirent: *Illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte; & cum Ecclesiastico*
A cæcitate cordis libera me Domine!

gat, quin eidem hanc præferat; at immane est crimen, hanc Creatori positive anteferre, illumque velle deferere, ut hac fruamur, idque patrare quod vetat, ut injuriam illi inferamus. Hoc pacto diabolum imitamur, qui ex sola malitia peccat, & mala operatur propter odium, quo Deum summe prosequitur.

Hæc malitia est *actualis*; sed illa *habitualis* appellari potest, quæ ex peccandi frequentia oritur, & male agendi est consuetudo. Sicuti enim boni habitus dicuntur virtutes, ita mali habitus vocantur malitia. Propterea mali peccare soliti semper ex malitia peccant; id eligentes ad quod ex malo habitu, qui quasi naturalis illis factus est, inclinantur (a). Secus enim agit qui *cum malo habi-*

(a) Omnes proin consuetudinarii, & occasionistæ, quousque remedia, malæ consuetudini, ac proximæ occasione tollendæ inservientia negligunt, ex malitia peccant. *Consuetudinarius* ille est, qui in certa materia, seu eadem specie delinquendi turpem facilitatem, ac proclivitatem per frequentatos actus contraxit. *Occasionista* audit, qui in iis versatur Circumstantiis, ex quarum natura, vel spectata singulari fragilitate probabilius apparet; inibi persistentem adhuc sæpius graviter lapsurum. Quodsi quis ejusmodi periculosum objectum, ac lubricas circumstantias studiosè alibi quaerit, occasio *extranea*: si sua in domo, vel in se ipso habeat, occasio *intranea* erit; & quidem *necessaria*, si eam absque gravi absurdo, & damno deserere nequeat, uti filiusfamilias; *libera* vero, si eam statim, aut proxime vitare valeat, uti famula domestica. Plerique consuetudinarii etiam occasionistæ; non econtra omnes occasionistæ si-

Godeau Theol. Mor. Pars I. P mul

habitu operatur, quam qui ex ipso habitu malum agit. Non semper ille ex malitia agit, ex alia potest causa operari, veluti ex passione, aut ignorantia; at qui ex pravo habitu peccat, semper ex malitia peccat. Qui enim malum habitum habet, amabile semper id putat, quod proprio habitui convenit, qui nova in illo est natura, quod autem illi sic convenit est amor creature in quo peccatum consistit: hinc semper ille se censetur eligere, ideoque peccare ex malitia.

multae consuetudinarii sunt. Titius cum lasciva femina, quam jam aliquoties turpiter adamavit, habitare pergens in proxima peccandi occasione nondum in consuetudine hæret; hæc tamen brevi suborietur, radicesque figet eo firmiores, quod diuturnior peccandi fuerit occasio. Sicut consuetudinem, ita & proximam peccandi occasionem, ceu illius causam vitare in re gravi sub gravi obligamur; vel saltem, si occasio necessaria sit, solerti remediorum usu proximam in remotam transmutare. Negligens, aut omnino renuens abolitionis beneficio indignum se exhibet. Mitiorum agendi modum exigere videtur, qui in occasione necessaria; severiorem, qui in occasione libera; severissimum, qui in occasione extranea persistens post plures admonitiones est deprehensus. Vid. *Instruct. Confessariorum S. Caroli Borromei*.

Huc spectant duæ propositiones ab Innocentio XI. an. 1679. damnatæ. Prima, inter damnatas num. 62, ista est: *Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis aut honesta non fugiendi occurrit.* Altera num. 63.: *Licitum est querere directe occasionem proximam peccandi pro bono spirituali, vel temporali nostro, vel proximi.*

Profecto peccantes ex malitia gravius peccant, quam peccantes ex passione; quod sanctus Thomas triplici probat ratione. *Primo quidem, quia cum ex certa malitia peccatur, motus peccati est magis proprius voluntati quæ ex seipsa in malum movetur; unde peccatum ex hoc ipso, quod est ex malitia, aggravatur, & tanto magis, quanto fuerit major malitia: ex eo vero, quod est ex passione diminuitur tanto magis, quanto passio fuerit magis vehemens. Secundo quia passio, quæ inclinat voluntatem ad peccandum, cito transit, & sic homo cito redit ad bonum propositum; sed habitus, quo homo ex malitia peccat, est qualitas permanens, & ideo qui ex malitia peccat, diutius peccat. Tertio quia isle, qui peccat ex certa malitia, est male dispositus quantum ad ipsum finem, qui est principium in operabilibus; & sic ejus defectus est periculosior, quam ejus qui ex passione peccat, cujus propositum tendit in bonum finem, licet hoc propositum interrumpatur ad horam propter passionem (1. 2. qu. 78. art. 4. in corp.).*

Ex hac malitia, ut docet divus Thomas (1. 2. quæst. 79. art. 3.), homo obduratur, quod maximum est supplicium, quo in hac vita peccator a Deo punitur, Deus, ait Apostolus, *cujus vult miseretur, & quem vult indurat (Rom. 9.)*, idest hominem deserit, ut illum juste pro commissis peccatis puniat, & gratiam, qua indignum se reddidit, illi denegat. Nam hominem Deus indurat, non impertiendo malitiam; hoc siquidem Dei bonitati repugnat, sed non largiendo gratiam, quod justitiæ ejus convenit. *Et hoc (ait idem*

sanctus Augustinus epist. 109.) dicitur obdurari peccatores quosdam, quia non eorum miseretur non quia impellit ut peccent. Item: Sic excæcatur sic obdurat Deus deserendo, non adjuvando, quod occulto iudicio potest, iniquo non potest. Ecce deserit peccatorem, ecce non vocat, ecce non aperit sensum, ecce non infundit gratiam (in Psalm. 47.) Non est mirandum, si peccatores in hoc statu manifesta non vident, cum tot tenebris eorum velentur oculi, ut nihil videant. Quid mirum, si cælestia non suspiciunt, qui & in terrena sunt perverti, & dorsum eorum semper incurvum est? Hoc quem diximus, modo cor Pharaonis, sic merito Deus obduravit: & quis dubitet hunc Regem in iis peccasse, quæ contra Deum, ejusque populum operatus est? Post hanc obdurationem peccatum quod ejusdem est pœna, verum peccatum est; & quid peccatum mereatur, indicat pœnæ meritum, cum peccatores & per ipsam pœnam etiam malè operantur.

CAPUT VI.

Peccata contra Spiritum Sanctum breviter exponuntur.

Doctores quidam (ut docet divus Thomas 2. quæst. 14. art. 1.) putant idem esse peccatum ex certa malitiâ ac peccatum contra Spiritum sanctum. Dicunt enim peccatum in Spiritum Sanctum esse, quando aliquis peccat contra appropriatum bonum Spiritui Sancto, cui appropriatur bonitas, sicut Patri appropriatur potentia, & Filio sapientia. Unde peccatum in Pa-